

ACC. N:R M. 10474: 1-21.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Pingal Johansson
Härad: Treta Adress: Buggst, Ljochus, Värmsbo
Socken: Rögberga Berättat av: kyrkans ärend. Anders Johansson,
Knivshytt, Rögberga m.
Uppteckningsår: 1947 Född år 1832 död 1934

Visor.

s. 1-21.

Skriv endast på denna sida!

M. 10474:1-21.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för Folklivs-
forskning vid Lunds universitet

6 st. Visor.

1. o. Hållkarlens visa
2. o. Skjutspjåkens visa
3. o. Jag är en liten lilja.
4. o. Det var en vacker yngling
5. o. Den lade bonden
6. o. Kappetären.

Lagman: Kyrkovärden Anders Johansson
Knivskult. Rozberga s:n. Trela h:d. Jönk. l.
Född d. 1832 död 1924.

Meddelare: Fingal Johansson
Bygget. Sjöåkra Värnamo.

M10474:1

Hållkarlens visa.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folkliv forskning
vid Lunds universitet

1

V. 1. Aldrig jag får i mitt öga en blund
nu kom en vagn av de store
Herren förlate min önskan, en hund
hältre än hållkarl jag vore.

Ty hunden får rasta när jägarn är trött,
även när störtskurar falla,
men mig fattig fan så i torrt som i vått
äger en var att befalla.

V. 2. Hållkarl de skrika dänere med makt
hållkarl den lathund var finns han
ack vilken lymmel som ej står på vakt
får han blott spårstraff nog minns han.
Ack goda herrar tillåt mig blott
Bykorna på mig att draga.

Nej spring utan byxor, det gör dig gott
annars i boken vi klagar.

V. 3. Hejsan jag kommer förskräckliga syn
 åter en vagn och en annan
 så många hästar finns inte i byn
 nej jag blir galen i pannen.
 Hållbönder hjälp mig kommer ju här
 Gygglas av komedianten.
 Båtsmän på köpet stockas ju här
 Pack från ijuhundra kanter.

V. 4. Somliga lova mig brännvin, ja stryk
 lovar en annan att knäppa,
 jag är en trasa en fattigmans byk
 alla de vill honom klappa.
 Hållkarl o. hållkarl o. hållkarl och skjuts
 o. skrik utav tusende bövlar
 för ack om jag låge i kistan som lik
 förutan bad byxor och stövlar.

M. 10474:3.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folk- och forsk-
ning vid Lunds universitet

3

V.5. Värnamo marknad i morgon skall stå
vägarna är ju så sura.

Ökar och bönder och skojare då
gå dit för att plundra och lura.

Lockenmamseller så lätta på tån.

Gavare stockholmska judar
alla här stockas som bräcker i ån

Rapar på mig att jag budar

V.6. Hela reserven är nu som i våln
sjeln är jag endast hästen

Tog mig gott herrskap till närmaste häst
men spara ej piskan förresten

Trettio hästar vad ta dem ifrån

vart skall jag springa i vatten

presta jag ginge att hoppa i ån
om jag ej skydde för vatten.

4

M. 10474: 4.

V. 7. Trettio hästar fås inte för guld
jag är ju själv ingen trollkarl
jag ger dem turan och super mig full
stackars olyckliga hälskarl.

(slut.)

2:o Skjutsprojkens visa

V:1. Vintren är bitter och rocken är tunn
armbågen genom den lyser
Tränderna hoppa som kråkor i mun
hoppas men skom den som fryser.

V:2. Julafton är det men skjutsen skall gå
ända till blekaste döden
det är ordentligt - jag därför kör på
hoppas vad lyckliga öden.

V:3. Landsvägen älskar jag mer än mitt hem
Hemma går huller om buller
Värdfolket super och barnen med dem
hoppas nu husbond är fuller.

V:4. Gröt finge jag ej i afton ändå
även om hemma jag vore
här kan jag kanske en Tolvskilling på
kopsan av herren den store.

V:5. En gång skjutade jag en mansell
bruntpick Trava som vinden.
Völten var rasande liksom i kvällen
kopsan det nöj uti kinden.

V:6. Kinden blev vit som vår kyrkvägg och blå
fruntimret snyter och gråter.
Jag tog en snöboll och höll därpå
kopsan och pärjen kom åter.

V:7. Allting med sådana rorer min hand
mera på leka förtroligt

M. 10474:7.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

7

Jag tyckte riktigt mitt bröst stod i brand
hoppsan och var det var roligt.

V:8. Jag fick en smörgås och dito en plåt
och han min härligt berömde,
hungerig som tusen jag smörgåsen åt
hoppsan men plåten jag gämnade.

V:9. Sedan så skjutade jag en affcer
där fick jag kämma på annat
ärfilar fick jag och skällor med mer
hoppsan han var så förbannad

V:10. En gång jag skjutade även en präst
fast jag fick slädjan och häran
aldrig en vitten dock kom i min väst
hoppsan jag bara fick äran.

V:11. Dåliga herrar de finnas nog till,
lika som dåliga bönder
nu vill jag springa och sjunga min drill
hoppas ty trärkon är sönder.

V:12. Herrn tycks mig vara beskedlig, och from
Kappsäcken bekstäm för prästen.
Säkert han lemnar min ficka ej Tom
hoppas som heliga prästen.

V:13. Nu är vi framme, ur vägen vet hut
här är en herre som duger.
Drickspengar ger han, fort bönder kom ut
--- stilla få se om jag gäver.
(Slut.)

3:6. jag är en liten lilja.

M. 10474:9.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

V:1. jag är en liten lilja som nu är uppvuxen
ibland detta ogräs som ännu står kvar,
med falskhet och svek, de vill förföra mig
och morarna de ligga så fördolda på min stig.

V:2. ja lycklig är den ungdom som slipper att tjäna
utan får vara hemma hos sin fader och sin mor
men jag är ej bland dem, jag får väl ta
mig fram. Gled låte mig, med äran
bära mitt namn.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

V:3. ja människorna hava mig så
mycket på sin tunga, jag tycker
det är nog, att var man sörjer för sig.
jag sörjer blott för mig, det räcker
mig väl till, och sedan får man
leva uti världen som man vill.

V:4. ja min, så vill jag likna vid
böljorna på havet, som drivas hit och
dit åt en främmande ort, när som
vi hunnit fram till den sista strand
Gud låte oss få segla intill livets välla land.

V:5 ja denna lilla visan jag själf
har uppdiktat, just för den ungdom
som fattig är som jag,
jag vet ej vad jag utan förtal
det är så svårt att leva uppå denna
sorgedal.

(Bibl. upptecknaren johannesson är
visan författad av blinde drängen.
Carl Johan Granat i Gifte socken)

400. Det var en vacker yngling

11

V:1. Det var en vacker yngling, som gick
 ut om en kväll, för att roga sitt
 hjärta, och sinn, då möter han en
 flicka med brinnande begär
 och hon var både fager och skön

V:2. Du Trolösa flicka du har en fager sång,
 men du har också ett ostadigt sinn,
 ditt sinn vill jag likna vid en
 blåsande vind, som far hela världen omkring

V:3. Ja flickornas kärlek han är så ohuld,
 att det intet är att lita uppå
 för nog så är de släta uti sina ord,
 men tankarna gå långt därifrån.

FOLKLIVSARKIVET

 Institutionen för folk- och
 kulturhistorisk forskning
 vid Lunds universitet

V. 4. Allen gossarnas kärlek lik klippan
står fast, och vacklar varken an eller
an, ty vart och ett ord som går
ur gossars mun,
det tror jag, vara visserligen sant.

V. 5. Till dig, har jag priat uti årena fem
och dig, har jag hållit för min vän
men nu har jag sport att du har
en annan kär, att jag aldrig
mer får följa dig i säng.

V. 6. Ja munnen den ler och hjärtat
det rider, och jag får vara nöjdes
ändå fast tårarna från ögonen
de rinna, uppå mig som vattnet
uti bäckarna de små.

M. 10474: 13

13

V: 7. Ditt löfte har du brutit, och mig
har du förskjutit, och nu så får jag
ensamman gå, fast världen för mig
blir en sorgfull ö sedan jag mistat
lilla vännen så kär.

(visan författad av blinda: C. J. Nyman)

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folk- och forsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10474:14.

5:o. Den lede bonden

14

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för livs- och forsk-
ning vid Lunds universitet

V.1. J. N--. socken bor en bonde
han är värre än himmel
Rusthållare det är hans namn
som han bär med möcken skam.

V.2. Men tänk uppå den råa bocken
när som han stal sågblåsen
den Gärde han till Tuxeborg
varefter det blere möcken sorg.

V.3. Men det går väl an att pruta
det betalte de med mutor.
vad de betalte vet ej jag
men ryktet räcker än i dag.

V.4. Det gick väl honom inte bättre
han tänkte att bli trädgårdsmäster
men då var han snäll,
när som han stal så möker tvål

M. 10474:14.

5:o. Den lede bonden

14

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för kulturforsk-
ning vid Lunds universitet

V.1. J. N--: socken bor en bonde
han är värre än himmel
Rusthållare det är hans namn
som han bär med möcken skam.

V.2. Allen Tänk uppå den råa bocken
när som han stal sågelsteken
den Gjorde han till Tuxeborg
varefter det blere möcken sorg.

V.3. Allen det går väl an att pruta
det betalte de med mutor.
vad de betalte vet ej jag
men ryktet träcker än i dag.

V.4. Det gick väl honom inte bättre
han tänkte att bli trädgårdsmäster
imen då var han mätt,
när som han stal så möker tvål

V:5. De borde väl att hänga på pålen
sen de gick och plåkte upp kälan
de borde hava mycket mer,

Kälkan plåkte de full med ved.

V:6. Vi tro de borde mista äran
för de gick och plåkte upp pålen

Ja det var väl själva skam,
när de stäl hjula av sluttbergs vagn

V:7. Han har gjort så många spel som fimmas
vem kan alla strecken minnas

Ja det kunde ingen tro

när som han stack den fruens so.

V:8. Nu den bonden går och mumlar
men då han reste fram vid Kumla

där tog han ett par huvudlad (= behåll med remlägg)

det var honom inte bra.

V:9. Det hände sig en annan morgon
han fann sig på en gammal korg

40 var i den, den fick han lov att lämna igen
V:10 jag vill även här berätta
en gång tog han fyra säckar
men genom handelsman Brillström
vart det genom mutor glömt.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

V:11 Men Tänk uppå det fula djuret
när han hant den lilla bjuren,
det var väl och ett satans svin
när han gick och meja linn.

V:12. Men Tänk uppå stora big-up
han tar sin dräng, med sig och Jakob
de och då torvar av ett hus
det gjorde de blott för ett rus.

V:13. Men när de gick hem tillbaka
tog de vägen över Taka
men nu hörs det intet mer
sen de rev skorstenen ner.

V:14 Michaeli marknadsdagen

Tar han dem med sig och borgen
de skickte upp en gubbe gamm
vars avbild tecknar själva skam.

V:15 Uppå den gubben stod det skrivet
det som ej är sonderrivit
men i bön akta eder väl
att ej den gubben tar er själ.

V:16. Det hände sig en juleafton
han tänkte bränna upp katten.
Blodgappeln den blev kattens död
för han jamna efter bröd

V:17. Men det var väl ej det rätta
han gick till nannideman och trätte
han vill göra sig helt fri
men nu får i fälla si.

V:18. Den bonden går nu der och niskas
när han får höra vad de glunkar
då går han stå för omskults skult
och hon sin gårdsmård själv omskult.

V:19 jag vill även här berätta
en gång bant han fyra hästar
men då var han inte klok
med svansen bant han dem ihop.

V:20 Nu så går de där å självä
de vill göras till en stolle
de vänger sig på många sätt
de vill ej gå till lag och rätt.

V:21. Men nu är den bonden sjuker
under tiden blir han mjuker
men han tar sig väl en tar
sjukdomen är väl intet vär.

(föf. okänd. Bonden som visan handlar om
var troligen hemmahörande i upptecknarens
grannskap. arm. av meddelaren)

6:o. Kaffetären

M. 10474: 19.

V:1. Och allt det goda som man förtär
 bland alla jordiska drycker
 ju kaffetären den bästa är
 den skingrar människans nycker
 den styrker kroppen den livar själen
 den känns från hjässan ja ner i hälen.

V:2. När hösten kommer med blåst och mö
 och våren börjar sin väta
 då blir till lynnet man kärv och slö
 man blott vill sova och träta
 ja man är rusking till hela kroppen
 men då finns hälsan i kaffetären.

V:3. När frun sin älskade man har mist
 och sitter ensam med gälden,
 hon bittert sörjer sin dubbla brist
 men sätter pannan på elden
 och när det klarnat hon lemnar baren

och hemtar styrka ur kaffetären
V:4. När färska nyheter munda tas
från stadens hundrade kanter.
men på ett litet brorsett kalas
ser sina vänner och tanter.

Vid kaffebordet man gör sitt bästa
med pantiserande om sin mästa

V:5 Den ene dricker sin tår på bit
en annan älskar att doppa
parerar dervid med sådan flit
att man böi ögonen gnugga
Som trumman bultrar vid köksreveljen
så bultrar tungan vid konsejen.

V:6 Förluten kaffe o Gudadryck.

vad vore mänskliga livet
allt nytt som ännu ej finns i tryck
i pannans botten står skrivet

21

10474: 21.

ty sen man druckit sista slumpan
står livets gåtor i kaffesumpen.

(Slut)